

ỤMỤ HIBRU ATỌ AHỤ

Daniel 3:1-30.

IHEÒMỤMỤ 420

Nke Ndị etiti

AMAOKWU IBUN'ISI: “Le, mu onwem nāhu ndikom anọ atọpuru agbu nējehari n’etiti ọku ahu, ma emerughi ha aru; onye ahu nke mere ha anọ yiri nwa nke ndi bú chi n’ile ya anya” (Daniel 3:25).

Ọtụtụ Ngọzi na Ọtụtụ Mnwale

Ebuliwo Daniel elu n’okwa nke onye náachịachị n’ala ahụ niile nke Babilon, ma buru kwa onyeisi náachị ndị amamihe niile. N’arịrịọ ya, ndị enyi ya atọ Shedrack, Mishak na Abed-nego ka arọrọworo nye onọdụ nke ichịisi na Babilon.

Mgbe ụfọdụ ná ndụ nke onye náesouzọ Kraist oge mnwale naabịa nke náeso kwa oge ngọzi: ọgan’iru ndoghachiazu; anwotiti na mmiri ọzụzò. Anyị na agụ na I Pita 4:12: “Ndi m’huru n’anya, unu echela échichè banyere onwunwa ọkụ ahu nke di n’etiti unu, nke nābiakwasi unu inwa unu, na ọ bu ihe anāghugh mgbe ọ bula nādakwasi unu.” Nke ahụ bu akụkụ nke ụlọakwukwo nke Chineke kwenyere ka ndị ya gafee. Ka anyị lee otú Jehova si we kwenye ka “ụmụ Hibru” atọ ahụ gabiga site ná óké mnwale nke mbulielu so ya.

Onyinyo Nke Ọlaedo

Eze ahụ náamaghị Chineke bú Nebukadneza mere onyinyo nke ọlaedo idielu ya dika iri fit iteghete na fit iteghete n’obosara ya ma guzobe ya ọtọ na ndagwurugwu Dura na ala ọchichị Babilon. Ozikwara ka achikọta ndị nọchiri anya eze, na ndịisi, na ndị náachịachị, na ndjikpé, na ndiodozi àkù, na ndindumọdụ, na ndiodoziokwu, na ndi niile naachị ala anaachịachị, ibia nairara onyinyo ahụ nye. Mgbe ụmummadu ndia guzoworo n’iru onyinyo ahụ otú nwoke nke amarà dika onye náamá ọkwà di mkpà, guzoro ma si: “Ọ bu unu ka anāgwa okwu, unu ndi di iche iche, na unu mba di iche iche, na unu ndi nāsu asusu di iche iche, si, na mgbe ahu mgbe unu gānu olu nke Opi-ike, na nke ọjà, na nke ubọ-akwara, na nke sackbut, na nke une, na nke dulcimer na nke ụbọ, na opi nile di iche iche, unu gāda n’ala kpọ isi ala nye onyinyo ọla-edo ahu ... ma onye ọ bula nke nāgagh-ada n’ala kpọ isi ala, n’otú mgbe ahụ ka agātuba ya n’etiti oké ọku nke nēnwu ajọ onwunwu” (Daniel 3:4-6).

Òlee ụdị Iwu di otú a! Òlee ụdị ichéakamgbá n’iru di otú a! Ụmụ Chineke ha gaada n’ala ma kpọisiala nye onyinyo ọlaedo? Ọ bu na Chineke asighi: “Gi enwela chi ọzọ tinerem. Gi emerela onwegi arusi apiri-api, ... gi akpọla isi-ala nye ha” (Opupu 20:3-5)

Site n’ihe mkwuputa iyi egwù ahụ, ọlee ihe i gawororị eme? I gaeché iru gi naeluigwe ma kpere Chineke nke náání ya bu Onye eziokwu, maobu na i gawororị akpọ isiala náání nwa mgbe ntà?

Nguzobe Nke Ule Ahụ

Mmadu niile kpọisiala, ewezuga Shedrack, Mishak na Abed-nego. Ọ dighi ihe agugo, otú onye na echenche, n’ihi na anyi guru na ụfọdụ mmadu korọ eze akukọ banyere ha. Ọ bu na onyeghi iwu na mgbe egwú gaamalite onye ọ bula gaada n’ala ma kpọisiala? Ọ bu na eze enyeghi iwu na ndi ọ bula nke náemeghi otú a agaatuba ha n’etiti oké ọku nke náenwu ajọ onwunwu? E, eze ahụ amawo iwu. Ma “ndikom ndia anugh olu-gi eze: chi-gi nile ka ha nādighi-efè, ọ bu kwa onyinyo ọla-edo nke i guzobeworo ọtọ ka ha nādigh-akpọ isi ala nye” (Daniel 3:12).

Mgbe ahụ Nebukadneza n’óké iwe na onuma ya sirị ka eme ka ndi Hibru atọ ahụ bia n’iru ya. “Ọ bu ihe unu zubeworo, unu Shedrak, na Mishak na Abed-nego, na chim ka unu nādighi-efe, ọ bu kwa onyinyo ọla-edo nke m’guzobeworo ọtọ ka unu nādigh akpọ isi ala nye?” (Daniel 3:14). Ọ bu na ha adighi n’okpuru nke okwu eze, ná agbanyeghi na enyewo ha onodụ nke ibuisi. Ọ bu na okwu Chineke akuzirighi anyi ka anyi náedo onwe anyi n’okpuru ndi náachịachị (Taitos 3:1; I Pita 2:13). Ọ bu na anyi agaghị erubere iwu nke ala anyi na ndi isi ya niile isi? E, anyi gaeme nke ahụ mgbe iwu ndia kwekotara

na Okwu Chineke. Ma mgbe ha na Okwu Chineke náekwekọtaghi, anyị “aghaghị ikwenyere Chineke karị madu” (Ọlu Ndi-ozu 5:29). N’ala ụfọdụ ọbuná n’ụbọchị taa Chineke na Okwu Ya ka edobeworo n’otù akụkụ ma ụmụmadụ ka anaamanye ka ha mee ọtụtụ mkpebi ịdinyere ma ọ bụ imegide Kraist. Anyị jupụtara nnọọ na ekele na nime steti ejikọrọnụ nke (America) anyị nwere iwu nke náekpuchite ndị náesouzọ Kraist ma anyị ka nwekwara oghere ifè Chineke n’uzọ o si dị anyị mma; kama ụbọchị naabịa mgbe enwere ike ịnapụ anyị oghere a.

Ọbuná n’ụbọchị taa, ule ahụ naabijara onye ọ bụla n’otù ụzọ ma ọ bụ n’uzo ọzọ. Ụmụ okoro n’ụlọ akwụkwọ ka anaachekarị n’iru ọtụtụ mkpebi. È-è, enwere ike agaghị asị ka ha kpọ isi ala nye ọlaedo maọbụ ka atụba ha n’okụ ahụ naenwu ajọ onwunwu. Kama ha naeché ọtụtụ mkpebi iru ịdinyere Chineke maọbụ ụwa. Ị gaeso ndị nwoke na ndị nwanyi nke ụwa jekọọ, kpaaagwa ma jie kwa ejiji dika ha si eji? Ị gaarapụ nzukọ n’ihi ọtụtụ mmekọrịta nke ọra mmadụ nke ụlọ akwụkwọ? Maọbụ ị ga agonari onwegi ụfọdụ ihe náatọ obi uto ka ị mee ihe gaatọ Chineke uto? Nke a puru ịdika ihe dika isiri ntà ma site na ndu anyi kwa ụbọchị anyi naanwaputa nye ndi no anyi gburugburu na kwa nye Chineke, ma onye isi anyi o bu Chineke maobu setan. Oge niile anyi mere ezi mkpebi **nke si na obi putu**, ana ejikere anyi maka ogu ozu.

Nime Oku nke Naenwu Ajọ Onwunwu

Eze ahụ nwere ọchịchọ inye Shedrak, Mishak na Abed-ngo oghere ọzọ. Egwú ahụ gaada ọzọ, Ọ buru na ha ada n’ala kpọ isiala nye onyinyo ahụ, ọ di mma; ma ọ bughị otú a, eze ahụ siri na agaatuba ha “n’otù mgbe ahụ n’etiti oké oku nēnwu ajọ onwunwu; ọnye bu kwa chi ahu nke gānaputa unu n’akam?”

Ná atughijụọ ha zara eze ahụ: “Ọ digh ayi onwe-ayi nkpà izaghachi gi okwu banyere nka. Asị na ọ di uzo ọ bula Chineke ahụ onye ayi onwe-ayi nēfè puru inaputa ayi, ọ bu n’oké oku nke nēnwu ajọ onwunwu na n’aka-gi, eze, ka ọ gānaputa ayi. Ma asị na ọ pughi inaputa ayi, ka ị mara, eze, na chi-gi nile ka ayi nāgagh-adi nēfè, ọ bu kwa onyinyo ọla-edo ahu nke ị guzobeworo ọtọ ka ayi nāgaghị akpọ isi ala nye.” Nke a mere nnọọ ka eze juputa n’onuma ọbuná n’ebe ọ di ukwu na o nyere iwu ka emee oku ahụ ka ọ di oku okpukpu asa karị otú anaemerị ka ọ di oku na ndi dike ụfọdụ bu dimkpà, ndi di n’usundjagha n’ókéokụ naenwu ajọonwunwu. E tinyere iwu ndia n’olu n’otù mgbe ahụ. Na uwe niile ha, na ákwá nkukisi ha, ewe tuba ha n’etiti ókéokụ naenwu ajọonwunwu nke di oku nke ukwu na ogburu ndikom, bu ndi tubara ha n’ime oku.

Mmeri Ahụ

Chineke Ọ kwere ka emeruo ha aru? È-è; kama O kwenyere ka ha ga n’ime ókéokụ ahụ ma O soro ha banye, ná ijuanya nke eze onye si, “Ọ bugh ndikom atọ ekere agbu ka ayi tubara n’etiti oku ahu?” Ha si, “Ọ bu ezie, eze.” Eze zagbachiri si, “Le, mu onwem nahu ndikom anọ atopuru agbu, nējeghari n’etiti oku ahu, ma emerugh ha aru; onye ahu nke mere ha anọ yiri nwa nke ndi bu Chi n’ile ya anya.”

O wee kpọọ ha náaha si, “Unu ndi-orù nke Chineke nke kachasi ihe nile elu, putanu, bia.” Ndi mmeri atọ ahụ wee si n’okụ putu bu ndi nwetawororị óké mmeri site na Chineke! Oku añachaghị kwa agiriisi nke isi ha, uweukwu ha agbanweghi kwa, ọbuná isi oku agabigaghị kwa n’aru ha.

Ọlee ụdị óké mgbanwe di otú a nime eze onye kwuputara, “Onye agoziri agozi ka Chineke nke Shedrak na Mishak na Abed-nego bu, Onye zitegoro mọ-ozu-Ya, we naputa ndi-orù-Ya ndi tukwasiri Ya obi, ọ bu kwa okwu eze ka ha gbanweworo, we rara aru-ha nye, ka ha we ghara ife ma-ọbu ikpọ isi ala nye chi ọ bula, ma-ọbugh Chineke-ha.” O wee nye na ndi ọ bula, maobu mba ọ bula, maobu asusu ọ bula, nke gaekwuhie megide Chineke nke mmadụ atọ a, agaabokasi ya, n’ihi na, “Ọ digh chi ọzọ nke puru ịnaputa otú a.”

Mbulielu Ozọ

Gini ka eze meere Shedrak, Mishak na Abed-nego? O buliri ha elu n’okwá nke ọchichị Babilon. Nke ahụ bu akukụ nke mkwughachi ha n’ihi nguzoro ha nye Chineke. Ma mkwughachi kachasi nke ahụ bu na ụmụmadụ matara onye Chineke bu, n’ihi na ndi Hibru atọ a juru ikpọ isiala nye onyinyo ọlaedo ahụ.

Ihe Ichéakamgbá ahụ

Ọ bụrụ na ịbụ onye náesoụzọ Kraist chetakwa na ụmụokoro nke ụwa na enyocha ndụ gị. Ha na ele ka ha hụ ma ịnaeguzo mgbe ule naabịa maqbu na ịnaadaghachiazụ. Nwata nwanyị ụlọ akwụkwọ nọ náeketaókè na ememe ndị ụwa nke náabughị n'ụlọ akwụkwọ ma o nwere mmetuta nke omụmaikpé n'ihì ya. Na mberede ọ sị n'ime onweya, "Ebe a abughị ebe kwesiri onye nke náesoụzọ Kraist." O wee rapu ebe ahụ laghachi n'ụlọ. Taa ọ bụ onye ọlụ dī ike nye Chineke. Ọ bụrụ na ịgaewere onọdụ gị n'ihe ndị dīkarisi ntà ị gaeto n'ịdī ike maka "onwunwa ọkụ nile" naabịa n'uzo gị.

Òlee otú ngụkọ nke ikpèazụ ihe ndịa gaabuworị ma ọ bụrụ na Shedrak, Mishak na Abed-nego dararị ule ahụ! Mgwusị nke akụkọ eziokwu a gaabuworị ihe emeririemeriri kari ịbụ mmeri! Ọtụtụ mmadụ ka enyeworo aka ma gozikwa n'ihì ntụkwasiobi nke ụmụ Hibru atọ ahụ n'ebe Chineke nọ. Ọtụtụ iheomumụ ka anyị gaamuta site n'isi ihe ọgugu a banyere "ndikom ndịa, bú ndi ọkụ na-enweghi ike na-aruhá."

AJỤJỤ DỊ ICHEICHE

1. Òlee onọdụ Daniel ji n'oge a?
2. Òlee onọdụ ọchịchị nyere Shedrak, Mishak na Abed-nego?
3. Kọwa onyinyo ahụ nke eze mere.
4. Gini bụ mkwà ahuhụ ekwere ndi náakpoghị isiala nye onyinyo ọlaedo ahụ?
5. Òlee otú eze jiri mara na ndi Hibru atọ ahụ akpoghị isiala?
6. Òlee ihe eze siri mgbe ha b́ara n'iru ya?
7. Òlee otú ha si za eze?
8. Ọ bụ onye t́bara ha n'ime ókéokụ ahụ?
9. Onye bụ "oyiyi nke anọ ahu" n'ime óké ọkụ?
10. Iheomumụ gini ka anyi mutara site n'ihe ngukọ a?